

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE RELAȚII ECONOMICE INTERNAȚIONALE

Domeniul de studii universitare de doctorat:
ECONOMIE ȘI AFACERI INTERNAȚIONALE

REZUMAT TEZĂ DE ABILITARE

**Sustenabilitate și competitivitate în
managementul afacerilor la nivel internațional**

Candidat:

Conf. univ. dr. Irina-Eugenia IAMANDI-MUNTEANU

București

2019

REZUMAT TEZĂ DE ABILITARE

Teoria și practica economico-sociale din perioada recentă au demonstrat faptul că implementarea unei conduite organizaționale sustenabile contribuie la bunăstarea de ansamblu a comunității care aspiră la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă, dar și la obținerea de avantaje competitive de către compania responsabilă. În acest context, după susținerea tezei de doctorat în 2009, obiectivele mele de cercetare s-au subsumat domeniului amplu al managementului afacerilor internaționale, cu accent pe responsabilitatea socială a companiilor și analiza strategică a factorilor organizaționali care contribuie la asigurarea succesului în afacerile care se desfășoară peste granițele naționale, sub incidența condiționalităților impuse de afirmarea sustenabilității de ansamblu și a avantajelor competitive pentru companii.

Teza de abilitare intitulată „Sustenabilitate și competitivitate în managementul afacerilor la nivel internațional” prezintă o sinteză documentată – în perspectivă structural-tematică și temporală – a principalelor demersuri științifice, profesionale și academice pe care le-am întreprins după obținerea titlului de doctor în anul 2009 și până în prezent, precum și planul personal de dezvoltare în continuare a carierei universitare din perspectivă didactică și științifică.

Astfel, teza de abilitare este structurată pe două părți principale – **I. Contribuția specifică la dezvoltarea cercetării științifice în domeniul managementului afacerilor sustenabile pe plan internațional în contextul actual: Realizările științifice, profesionale și academice** și **II. Planurile de dezvoltare a carierei științifice, profesionale și academice** – precedate de un rezumat (în română și engleză) și de o introducere, și se încheie cu o secțiune distinctă (**III. Referințele bibliografice**) dedicată lucrărilor utilizate pentru documentarea acesteia. În prima parte a tezei, am prezentat principalele realizări pe care le-am înregistrat în domeniul de specializare doctorală „Economie și afaceri internaționale” după 2009, dintr-o dublă perspectivă: pe de o parte, am conturat direcțiile de bază ale cercetărilor științifice derulate și ale rezultatelor originale obținute în contextul global al cercetării de specialitate din sfera managementului afacerilor internaționale; pe de altă parte, am evidențiat evoluția propriei cariere didactice și științifice până în prezent. Sinteza rezultatelor obținute pe cele trei paliere ale activității universitare – didactic, științific și de prestigiu profesional – din finalul primei părți a tezei de abilitare a fundamentat și a susținut argumentația din partea a doua a lucrării, care a evidențiat planurile viitoare de dezvoltare sustenabilă a carierei didactice și științifice pe care mi le-am propus.

Referitor la contribuția adusă la dezvoltarea cercetării din sfera managementului afacerilor sustenabile pe plan internațional, am împărțit demersul științific pe patru direcții principale expozițive, dintre care primele două sunt deosebit de semnificative pentru relevanța și impactul contribuției personale (inclusiv prin diseminarea rezultatelor în reviste ISI cu AIS nenul): **I.1. Responsabilitatea socială și sustenabilitatea corporativă – premise ale competitivității organizaționale și dezvoltării durabile**; **I.2. Antreprenoriatul sustenabil și rezilient**; **I.3. Restructurarea organizațională strategică și performanța durabilă**; și **I.4. Teme complementare de cercetare multidisciplinară**. Fiecare secțiune se încheie cu o argumentare referitoare la metodologia de cercetare pe care am aplicat-o în lucrările circumscrise respectivei direcții, sinteza contribuției personale la dezvoltarea literaturii de specialitate, dar și corelația cu disciplinele predate și cu activitatea de îndrumare a studenților.

Structura de mai sus s-a bazat pe o logică a grupării lucrărilor proprii în funcție de interesele personale de cercetare și de soluțiile menționate în literatură pentru depășirea efectelor generate de criza financiară. Ulterior crizei economice, au apărut o serie de transformări la nivel național și organizațional, care necesitau soluții economice și sociale menite să atenueze impactul negativ resimțit și să ducă la creșterea competitivității. În acest sens, câteva dintre răspunsurile „sustenabile” au vizat consolidarea bunăstării generale a societății și îmbunătățirea condițiilor de trai (dezideratul principal), dezvoltarea de parteneriate public-privat, restructurarea organizațională, sprijinul pentru dezvoltarea antreprenoriatului și generarea de noi cunoștințe, angrenarea pozitivă a diferitelor categorii de stakeholderi și promovarea responsabilității sociale corporative (RSC) în toate domeniile, dar mai ales în cele cu potențial ridicat de a contribui la creșterea economică și de a crea noi locuri de muncă pe termen mediu-lung. Astfel, perioada de cercetare analizată (2009-2019) corespunde cu anii care au urmat crizei, iar asigurarea sustenabilității și competitivității în managementul afacerilor în acest context a devenit un subiect de real interes. În cadrul prezentei teze de abilitare, am ales să mă axez pe trei aspecte dintre cele de mai sus, având în vedere interesele mele confirmate de cercetare: responsabilitatea socială corporativă (accent prioritar), antreprenoriatul și restructurarea organizațională.

În capitolul *I.1. Responsabilitatea socială și sustenabilitatea corporativă – premise ale competitivității organizaționale și dezvoltării durabile*, am reliefat principalele contribuții științifice pe care le-am adus cu privire la: rolul RSC la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă, evoluția și implementarea RSC în UE în perioada post-crizei economice, modelele și tiparele de raportare și evaluare a sustenabilității corporative la nivel european, contribuția sustenabilității corporative la creșterea competitivității organizaționale și exemplificarea analitic-empirică a implicării corporative în diferite domenii sociale din UE. Implementarea unui comportament organizațional sustenabil (RSC) se dovedește a fi o strategie de tip *win-win*, prin care companiile contribuie activ la creșterea sustenabilă locală sau națională, dar câștigă simultan și în termeni de competitivitate, în special prin atragerea implicării pozitive a tuturor categoriilor de stakeholderi. În plan teoretic și empiric, am confirmat relația bidirecțională dintre RSC și performanța financiară corporativă. În prezent, se înregistrează tot mai pregnant trecerea de la noțiunea mai generală de RSC la utilizarea criteriilor specifice ESG (ecologice, sociale și de guvernare corporativă), care sunt mai ușor de comensurat într-un mediu investițional internațional axat prioritar pe reducerea riscurilor. În plus, analizele pe care le-am derulat la nivel european au evidențiat faptul că sustenabilitatea corporativă (ESG) actuală pentru companiile listate la bursă este matură, strategică și integrată în activitățile operaționale de bază. Astfel, deși cu potențial competitiv dovedit, RSC/ESG nu trebuie considerată un panaceu general acceptabil, ci trebuie corelată strategic cu resursele financiare ale companiei. În final, se poate aprecia că sustenabilitatea și competitivitatea organizațională sunt două concepte care se determină reciproc sub incidența resurselor disponibile.

Capitolul *I.2. Antreprenoriatul sustenabil și rezilient* a vizat contribuțiile personale legate de: evaluarea caracterului antreprenorial în UE, dezvoltarea antreprenoriatului agroturistic rezilient în țara noastră și contribuția start-up-urilor la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă. Pentru a putea contribui la creșterea sustenabilă locală și a oferi o alternativă viabilă la opțiunile oferite de companiile de mari dimensiuni, mai ales în perioada crizei și post-crizei economice, antreprenoriatul depinde fundamental de îndeplinirea anumitor condiții (economico-administrative, sociale, educaționale și

culturale) din mediul extern, care se susțin reciproc, dar nu se pot substitui. Pe lângă analiza comprehensivă a modului în care inițiativele antreprenoriale pot fi sprijinite la nivel european, am derulat și o analiză particulară a contextului (economic, social și turistic) care susține dezvoltarea antreprenoriatului agroturistic în România. Referitor la contribuția start-up-urilor la afirmarea dezvoltării durabile, cercetările pe care le-am întreprins au arătat includerea aspectelor de sustenabilitate chiar în obiectul de activitate de bază al acestora.

În capitolul *I.3. Restructurarea organizațională strategică și performanța durabilă*, am prezentat contribuțiile personale cu privire la creșterea competitivității organizaționale prin: gestionarea optimă a procesului de internaționalizare, apelarea la externalizare și rețele de afaceri în contexte specifice (ex.: sistemul bancar din Europa de Sud-Est) și reducerea riscurilor prin re proiectare corporativă și inovare financiară. Ultima direcție de cercetare, expusă în capitolul *I.4. Teme complementare de cercetare multidisciplinară*, a enunțat câteva rezultate obținute în domenii conexe, dar care completează tabloul sustenabilității și competitivității în managementul afacerilor: managementul deșeurilor, eficiența economico-socială a sportului, aplicarea noilor tehnologii informatice în afacerile internaționale, managementul resurselor umane etc.

Preocupările mele de cercetare s-au reflectat și în componenta didactică, prin disciplinele predate în cadrul Facultății de Relații Economice Internaționale: *Management internațional* (licență, Economie și Afaceri Internaționale), *Etică și responsabilitate socială corporativă în afacerile internaționale* (masterat, Afaceri Internaționale, până în 2015), *Negociere comercială internațională* (masterat, Afaceri Internaționale, până în 2015), *Managementul resurselor umane* (licență, Limbi Moderne Aplicate) și *Managementul resurselor umane în afaceri internaționale* (masterat, Business Communication in English).

În partea a doua a tezei, cea referitoare la dezvoltarea preconizată a carierei mele universitare, am structurat discursul de la general (obiective și activități propuse) la particular (direcții de acțiune și rezultate vizate), pe baza a două componente universitare principale: 1. cea didactică și de coordonare științifică a studenților, masteranzilor și doctoranzilor; 2. cea aferentă cercetării științifice. În general, acțiunile vizate cu prioritate au fost cele de: planificare, organizare și gestionare de activități didactice; dezvoltare comprehensivă a absolvenților; coordonare de echipe de cercetare cu competențe multiple, multi- și trans-disciplinare; cercetare științifică de specialitate pe direcțiile identificate, dar și pe teme conexe, subsumate domeniului vast al managementului afacerilor sustenabile pe plan internațional; colaborare multidisciplinară cu specialiști la nivel global; publicare de lucrări în fluxul principal internațional, în special în reviste ISI cu AIS > 0,15 etc.

Pentru a evidenția contribuția personală la dezvoltarea cunoașterii în domeniu după anul 2009, în partea a treia a tezei – cea dedicată referințelor bibliografice – am împărțit informațiile în două categorii: lucrările proprii și alte referințe bibliografice utilizate.

Argumentele prezentate pe parcursul tezei relevă competențele și performanțele mele didactice și de cercetare de sine stătătoare, permit afirmarea unor noi direcții și perspective în plan didactic și științific și susțin capacitatea personală de a coordona echipe diverse de cercetare, pentru creșterea recunoașterii rezultatelor obținute la nivel internațional.